

УДК 371.134:371.686+811.111

DOI 10.32755/sjeducation.2020.01.052

Конотоп О. С.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мов і методики їх викладання,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0002-8451-357X

ЦІЛЬОВИЙ РІВЕНЬ ІНШОМОВНОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Мета статті – визначення вимог щодо цільового вступного і випускового рівнів відповідно до підготовки студентів за освітньо-професійною програмою галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта.

Наукова новизна полягає в аналізі нормативних документів щодо цільового вступного і випускового рівнів відповідно до підготовки студентів.

Висновки. Вивчення документів та їх аналіз засвідчили відсутність уніфікації вимог і їх відображення в державних документах щодо досягнення вступного та випускового рівнів володіння англійською мовою майбутніми учителями початкової школи. Вважаємо, що відповідно до підготовки студентів за освітньо-професійною програмою галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта вступний рівень повинен дорівнювати В1, а випусковий – В2; під час вступу на освітній ступінь «магістр» – В2, а випусковий – В2+. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у визначенні реального стану рівня іншомовної практичної підготовки на освітньому ступені «бакалавр» у неможливих ЗВО України – проведенні відповідного тестування.

Ключові слова: іншомовна практична підготовка, майбутні вчителі початкової школи, бакалавр, магістр.

Одним із важливих завдань сучасних закладів вищої освіти (ЗВО) є підготовка компетентних фахівців відповідно до рівнів світових стандартів, соціально й професійно мобільних, конкурентоспроможних на вітчизняному, європейському і світовому ринках праці, орієнтованих на освіту впродовж усього життя. Саме тому сьогодні в Україні відбувається глобальне реформування всіх ланок освітньої системи, що зумовлено не лише об'єктивними вимогами часу, а й станом самої системи освіти. В умовах інтеграції України в міжнародний науково-освітній простір вивчення і викладання іноземних мов (ІМ), а особливо англійської – мови міжнародного спілкування стає одним з ключових для підвищення конкурентоспроможності випускників на внутрішньому, європейському і світовому ринках праці.

Підготовка педагогічних працівників в Україні здійснюється у 93 ЗВО: 53 – державної форми власності, 33 – комунальної, 7 – приватної [1, с. 3]. Проведений нами аналіз даних, що розміщений на сайті <http://www.vstup.info/>, станом на 01.09.2018 та 01.09.19 дозволив укласти список із 48 ЗВО, що становить 51,6 % від загальної кількості педагогічних ЗВО, які готують студентів за освітньо-професійною програмою галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта освітня програма 013.00.01. Освітній рівень – перший (бакалаврський), освітня кваліфікація – бакалавр з початкової освіти (термін навчання 3 роки 10 місяців) (денна форма навчання).

На підставі даних Інформаційної системи «Вступ.ОСВІТА.UA», отриманих з Єдиної державної електронної бази з питань освіти 25 липня 2019 року, була складена рейтингова таблиця спеціальностей за кількістю поданих абітурієнтами заяв на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти за всіма формами навчання. Відповідно до даних цієї ж інформаційної системи, на спеціальність галузі «Освіта та педагогіка» було подано більше 75 124 заяв, із 7 спеціальностей цього спрямування «Початкова освіта» (7109) посідає четверте місце в рейтингу після «Середньої освіти» (39517), «Дошкільної освіти» (10758) і «Фізкультури і спорту» (8285), а кількість зарахованих студентів демонструє популярність цієї спеціальності серед абітурієнтів ЗВО педагогічного спрямування [2]. Це дозволяє нам дійти висновків про те, що в більшості педагогічних ЗВО відбувається підготовка майбутніх учителів початкової школи (ПШ) і цей напрямок користується популярністю серед майбутніх абітурієнтів. А отже, якісна підготовка вчителя ПШ набуває першорядного значення.

Зокрема, у «Педагогічній конституції Європи» (2013) у статті 6.2. першою серед основних компетентностей, якими має володіти вчитель ХХІ століття, зазначена комунікативна компетентність, зокрема, сучасний учитель має вільно володіти кількома європейськими мовами, адже вони необхідні для професійного успіху в умовах сучасного глобалізованого інформаційного світу і забезпечать не лише підвищення рівня його фахової підготовки, а й сприятимуть академічній мобільності [3]. У зв'язку з по-

ширенням міжнародних контактів, професійного співробітництва, інтернаціональної співпраці є гостра потреба в новому поколінні педагогів із широкою міждисциплінарною освітою й здатністю працювати на міжнародному рівні. Отже, володіння ІМ є важливим і обов'язковим складником професійної компетентності сучасного вчителя ПШ.

Дослідженням різних аспектів формування іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних ЗВО займалося багато вчених: Р.О. Гришкова, О.Б. Тарнопольський, С.П. Кожушко, Л.І. Морська, Н.А. Сура, Н.В. Саєнко, С.О. Мелікова та ін. Проте залишається недостатньо висвітленим питання іншомовної практичної підготовки майбутніх учителів ПШ, зокрема визначення вимог щодо їхнього цільового вступного і випускового рівнів.

Термін «іншомовна практична підготовка» (О.Б. Бігіч, І.П. Задорожна, Л.Г. Кузьміна, О. Хоменко та ін.) широко використовується в сучасних науково-методичних дослідженнях, але чіткої дефініції цього поняття не існує. Як зазначає О. Хоменко, нечіткість визначення терміна призводить до того, що під поняттям «іншомовна підготовка» розуміють просто навчання іноземних мов (ІМ), оскільки іншомовну підготовку ототожнюють з іншомовною освітою, яка також зазвичай зводиться лише до характеристики процесу навчання ІМ, що передбачає реалізацію різних цілей на різних етапах розвитку суспільства: практичних цілей у плані розвитку усного мовлення та читання, освітніх цілей, зіставлення іноземної та рідної мов, опанування мовленнєвої діяльності, навчання іншомовного спілкування тощо [4, с. 58].

Дослідники також зазначають, що використання терміна «іншомовна практична підготовка», по-перше, відповідає ситуації, коли перед вищими закладами освіти стоїть завдання стимулювати здатність адаптуватися до умов глобалізованого інформаційного суспільства та прагнення до знань – навчати вчитися; по-друге, відповідає культурологічному підходові, який розглядається як тенденція переходу від техногенної цивілізації ХХ ст. до антропогенної цивілізації, руху суспільства до цивілізованості, відкритості та зумовлює зміну ціннісних орієнтацій з монокультурних на полікультурні, з суто знаннево-технологічних на культуровідповідні, з авторитарних на особистісно орієнтовані [4, с. 58].

Кузнецов А.М. вважає іншомовну підготовку базовим компонентом системи професійної підготовки майбутнього фахівця і підкреслює, що структура змісту іншомовної підготовки детермінована структурою вивчення ІМ та структурою діяльності фахівців [5, с. 3]. Покушалова Л.В. та Серебрякова Л.Т. стверджують, що це процес формування в студентів здатності до іншомовного спілкування в конкретних, фахових, ділових, наукових сферах і ситуаціях з урахуванням особливостей професійного мислення [6, с. 306]. Леушина І.В. під іншомовною практичною підготовкою розуміє сукупність взаємодіючих компонентів педагогічної системи багаторівневої професійної освіти, яка забезпечує студентам отримання знань, формування навичок і вмінь, необхідних для іншомовної складової їх майбутньої професійної діяльності та подальшого саморозвитку професіонала [7, с. 90]. Полякова Т.Ю. підкреслює, що іншомовна підготовка фахівців немовних ЗВО спрямована на задоволення актуальних диверсифікованих потреб фахівців у вивченні ІМ [8, с. 59]. Єфремова К.Ф. визначає поняття «іншомовна підготовка» як процес засвоєння лінгвістичних, спеціальних і соціокультурних знань, мовленнєвих умінь і практичних навичок, спрямований на професійний, комунікативний та загальнокультурний розвиток майбутніх фахівців, які готові до постійного професійного зростання, безперервної самоосвіти, вирішення практичних завдань в умовах сучасного інформаційного суспільства [9, с. 27].

Отже, в сучасних наукових дослідженнях «іншомовну підготовку» визначають як синтез «іншомовної освіти» з її процесуальними аспектами і їхніми компонентами та «навчання ІМ», яке вслід за Ю. Пасовим, вбачають у навчальному аспекті іншомовної освіти, розширюючи тим самим межі цього поняття [4, с. 57], поєднання методичної та дидактичної складових частин навчального процесу [10, с. 208].

Сучасний стан іншомовної практичної підготовки майбутніх учителів ПШ в Україні характеризується особливою інтенсивністю та масштабами перетворень. У низці чинних державних документів: Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття») (03.11.1993) (редакція станом на 29.05.1996), Національній доктрині розвитку України в ХХІ столітті (прийняття

від 17.04.2002), Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (прийняття від 25.06.2013), законах України “Про освіту” (2004) (редакція станом на 16.01.2020), “Про вищу освіту” (2014) (редакція станом на 16.01.2020), Концепція «Нової української школи» (2016), стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (рекомендована дата наступного перегляду серпень 2023 року) (прийняття 10.08.2018), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018 р.) (затверджено МОН від 16.07.2018), Концепції розвитку англійської мови в університетах (2019), Проєкт Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років (2014) наголошено на важливості забезпечення високоякісної підготовки майбутніх учителів ПШ, невід’ємним компонентом якої є оволодіння іншомовною практичною підготовкою.

Суттєво важливим для визначення вимог щодо цільового вступного і випускового рівнів майбутніх учителів ПШ є аналіз провідного документа, яким керуються викладачі ЗВО для розробки навчальних і робочих програм для іншомовної практичної підготовки студентів за освітньо-професійною програмою галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта освітня програма 013.00.01 (освітній рівень – перший (бакалаврський), освітня кваліфікація – бакалавр з початкової освіти) – Програми з англійської мови для професійного спілкування (АМПС), створена колективом авторів: Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуенок та ін. за сприяння Британської Ради в Україні та підтримки Міністерства освіти і науки України (Київ: Ленвіт, 2005) [11] і Концепції розвитку англійської мови (АМ) в університетах (2019) [12]. АМПС встановлює національні параметри викладання та вивчення, що відповідають міжнародно визнаним стандартам, описаним у Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти (ЗЄР, 2001 р.); є багатовимірною і модульною за своєю структурою та організацією; забезпечує стандартизовану базу для розробки університетських курсів і планів у відповідності до професійних потреб студентів та очікувань суспільства; сприяє мобільності студентів та їхній конкурентоздатності на ринку праці; заохочує до навчання впродовж усього життя та до самостійності у вивченні мов; посилює

привабливість та конкурентоздатність вищої освіти в Україні шляхом надання прозорої та гнучкої системи викладання/вивчення мов [11, с. 8]. Вона є загальною за характером і може використовуватися для цілої низки спеціальностей. Її зміст відбирався на основі аналізу національних та міжнародних навчальних стандартів, професійних вимог та потреб студентів. АМПС має практичне спрямування, висуваючи пропозицію щодо набуття студентами професійної та функціональної комунікативної компетенції в користуванні англійською мовою. Це здійснюється шляхом інтеграції мовленнєвих умінь та мовних знань у рамках тематичного і ситуативного контексту відповідно до академічної та професійної сфер студента. АМПС надає викладачам інструменти для розробки змістових дескрипторів, які слугуватимуть надійним критерієм оцінки. Дескриптори можуть також використовуватися як основа для розробки Мовного портфеля для професійного спілкування, який є інструментом документального оформлення та оцінки індивідуальних мовленнєвих умінь студентів [11, с. 9]. Основною метою дисципліни «Іноземна мова» (назва навчального предмета може варіюватися залежно від ЗВО України) на немовних факультетах ЗВО є підвищення вихідного рівня володіння ІМ студентами, досягнутого на попередньому ступені освіти, а також оволодіння ними необхідним і достатнім рівнем іншомовної комунікативної компетентності для вирішення соціально-комунікативних завдань у різних сферах професійної діяльності під час спілкування із зарубіжними партнерами, а також для здійснення подальшої навчально-пізнавальної діяльності [11, с. 1], його можна вважати достатнім для переходу до оволодіння професійно орієнтованими іншомовними навичками й уміньми в усіх видах мовленнєвої компетентності.

У 2019 році Міністерство освіти і науки розробило та затвердило Концепцію розвитку англійської мови в університетах [12]. Так, документ передбачає організацію мовних курсів та інтенсивів. Володіння англійською мовою на рівні не менш як B1 стане обов'язковою умовою для вступу, B2 – для випуску. Частина профільних дисциплін пропонують зробити англomовними та проводити регулярні "скрінінги знань", зокрема, запровадити обов'язкове ЗНО з ІМ після бакалаврату. У МОН було вирішено

забезпечити вхід на рівні B1 усіх студентів на початку навчання, а мета – до 2023 року всі студенти мають оволодіти мовою на відповідному рівні. Саме тому Концепція (2019) передбачає, що до 2023 року рівень володіння англійською на рівні B1 буде обов'язковим під час вступу на бакалавра.

Концепція (2019) передбачає: проходження обов'язкового "скрінінгового" тесту з англійської мови всіма абітурієнтами з метою встановлення рівня володіння мовою; якщо рівень вступника нижче B1, це не позбавляє його права брати участь у конкурсі на вступ до вищої освіти в звичайному режимі, але такі абітурієнти до початку навчального року (до 1 вересня або до 1 жовтня) повинні пройти мовний інтенсив для досягнення рівня B1.

Передбачено також, що через стандарти вищої школи буде прописано вимогу, що обов'язково студент бакалаврату, незалежно від спеціальності, мусить засвоїти ІМ на рівні B1+, якщо він хоче отримати диплом. Для старших рівнів – маїстри та доктори філософії з академічним компонентом – обов'язковим буде рівень B2.

Для заохочення у ЗВО до викладання і студентів до вивчення англійської мови під час бакалаврату концепція передбачає збільшення годин та зміни змісту мовних дисциплін.

У Концепції (2019) зазначено, що надалі широко використовуватимуть іспити для підтвердження рівня володіння англійської мови на рівні B2. Це передбачає у короткостроковій перспективі поширити Єдиний вступний іспит (ЄВІ) – тобто "ЗНО в маїстратуру" з ІМ – на всі маїстерські спеціальності для підтвердження рівня B2.

Для створення живих стимулів для університетів і студентів для підтримки рівня англійської мови на рівні B2 під час маїстратури Концепція (2019) пропонує: запровадити оцінювання англійської мови як компонента єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) для більшості спеціальностей, у режимі "склав/не склав"; для спеціальностей, для яких не передбачений ЄДКІ, рекомендувати університетам проводити оцінювання володіння англійською мовою під час атестації маїстрів.

Концепція (2019) також рекомендує ЗВО включити оцінювання якості викладання англійської мови окремим пунктом у

своїй системі внутрішнього забезпечення якості освіти закладу, а НАЗЯВО – зробити цей критерій обов'язковою частиною зовнішньої системи забезпечення якості.

Подамо результати аналізу у вигляді табл. 1 (таблиця є авторською розробкою).

Таблиця 1

Вимоги до рівнів оцінювання володінням ІМ за чинними документами: АМПС (2005), Концепцією розвитку АМ в університетах (2019) у студентів немовних ЗВО України

Освітні рівні	АМПС (2005)	Концепція (2019)
магістр, випусковий рівень	від B2+ до C1 і вище на власний розсуд ЗВО B2+ може бути достатнім для спеціальностей, які вимагають менш складної поведінки, тоді як спеціальності з більш складною мовною поведінкою можуть вимагати рівня C1 , університети можуть на власний розсуд далі розвивати в студентів магістратури компетентність з ІМ, що має свою специфіку з точки зору їхньої спеціалізації [11, с. 4]	рівень B2+ для всіх спеціальностей магістерського рівня компонент єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) в режимі «склав/не склав»; для спеціальностей, для яких не передбачений ЄДКІ, рекомендувати університетам проводити оцінювання володіння АМ під час атестації магістрів [12]
магістр, вступний рівень	B2 не прописано	B2 єдиний вступний іспит (ЄВІ) – тобто "ЗНО в магістратуру" з ІМ – на всі магістерські спеціальності для підтвердження рівня B2 [12]
бакалавр, випусковий рівень	B2 мінімально прийнятний РВМ для бакалавра є B2 ; вихідний РВМ B2 для бакалаврів слід оцінювати під час випускного кваліфікаційного іспиту в кінці курсу. Мовну компетентність випускників слід перевіряти відповідно до стандартів досягнень, складених на базі Галузевих стандартів вищої освіти з посиланнями на де-	B1+ студент бакалаврату, незалежно від спеціальності, мусить засвоїти ІМ на рівні B1+ [12]

	скриптори рівня B2 ЗЕР (2001 р.) [11, с. 3]	
бакалавр, вступний рівень	B1+	B1
	якщо РВМ вступників до ВНЗ є нижчим рівня B1+ (напр., A2 – Елементарний користувач) з різних причин (напр., вивчали іншу іноземну мову у школі), то ЗВО повинні пропонувати факультативні (підготовчі або інтенсивні) мовні курси для того, щоб підвищити РВМ своїх студентів A2 до рівня B1+, перш ніж вони почнуть вивчати обов'язковий курс АМПС [11, с. 3]	проходження обов'язкового «скринінгового» тесту з АМ всіма абітурієнтами (наприклад, ЗНО або стандартизовані іноземні тести) з метою встановлення РВМ на рівні не нижче B1; якщо рівень вступника нижче B1, це не позбавляє його права брати участь у конкурсі на вступ до вищої освіти в звичайному режимі, але такі абітурієнти до початку навчального року (до 1 вересня або до 1 жовтня) повинні пройти мовний інтенсив для досягнення рівня B1 [12]

Отже, порівняльна характеристика АМПС (2005) [11] і Концепція (2019) [12] дозволила констатувати розбіжності щодо вихідного рівня до вступу на освітній ступень «бакалавр», адже АМПС (2005) вимагає рівня B1+, а Концепція (2019) B1 та випускового рівня після його закінчення – B2 за АМПС (2005) та B1+ за Концепція (2019). Більш суттєва різниця полягає у визначенні випускового рівня щодо освітнього ступеня «магістр»: Концепція (2019) наголошує на досягненні рівня B2+ для всіх спеціальностей магістерського рівня, натомість позиція АМПС (2005) є гнучкою і залишає це питання на власний розсуд ЗВО від B2+ до C1 і вище, залежно від спеціальності. Розбіжності представимо в табл. 2 (таблиця є авторською розробкою).

Таблиця 2

Порівняльна характеристика рівнів оцінювання володінням ІМ у студентів немовних ЗВО України за чинними документами: АМПС (2005) і Концепцією (2019)

Освітні рівні	АМПС (2005)	Концепція (2019)
магістр, випусковий рівень	від B2+ до C1 і вище на власний розсуд ЗВО	B2+
магістр, вступний рівень	B2	B2

бакалавр, випусковий рівень	B2	B1+
бакалавр, вступний рівень	B1+	B1

Відповідно до підготовки студентів за освітньо-професійною програмою галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта освітня програма 013.00.01. Освітній рівень – перший (бакалаврський), вважаємо, що вступний рівень повинен дорівнювати B1, а випусковий – B2; під час вступу на освітній ступінь «магістр» – B2, а випусковий – B2+. Рівень B1 для вступу обумовлюється тим, що під час аналізу даних щодо вступних сертифікатів ЗНО (за даними сайту <http://www.vstup.info/>) із 48 ЗВО, в яких здійснюється підготовка за цим напрямом, лише у двох ЗВО – Житомирському державному університет імені Івана Франка та Центральноукраїнському державному педагогічному університет імені Володимира Винниченка – прийом відбувається на базі сертифікатів з навчальних предметів «Іноземна мова» або «Географія» на вибір, інші ЗВО України приймають майбутніх абітурієнтів без сертифікатів ЗНО з АМ, а отже, без попередньої належної іншомовної підготовки. Рівень B2+ для випускового на рівні «магістр» обумовлюється тим, що майбутня спеціальність – вчитель ПШ не вимагатиме подальшої складної іншомовної поведінки в подальшій професійній діяльності і дозволить майбутнім випускникам здійснювати іншомовну комунікацію на належному рівні.

Отже, в результаті аналізу ми дійшли висновків, що в більшості педагогічних ЗВО України відбувається підготовка майбутніх учителів ПШ і цей напрямок користується популярністю серед майбутніх абітурієнтів. А отже, якісна підготовка вчителя ПШ набуває першорядного значення. Вивчення АМПС (2005) і Концепції розвитку англійської мови в університетах (2019) та їх аналіз засвідчили відсутність уніфікації вимог і їх відображення в державних документах щодо досягнення вступного та випускового рівнів володіння АМ майбутніми учителями ПШ. Вважаємо, що відповідно до підготовки студентів за освітньо-професійною програмою галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта освітня програма 013.00.01.

Освітній рівень – перший (бакалаврський), вступний рівень повинен дорівнювати В1, а випусковий – В2; під час вступу на освітній ступінь «магістр» – В2, а випусковий – В2+.

Перспективами подальших досліджень вбачаємо у визначенні реального стану рівня іншомовної практичної підготовки на освітньому ступені «бакалавр» у немовних ЗВО України денної форми навчання, які готують студентів за освітньо-професійною програмою галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта освітня програма 013.00.01. Освітній рівень – перший (бакалаврський), зокрема, проведенні відповідного тестування.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку педагогічної освіти: Проект / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennuyaprojekt-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>.

2. Рейтинг спеціальностей за кількістю поданих заяв. URL: <http://osvita.ua/consultations/bachelor/65128/>.

3. Педагогічна Конституція Європи. *Європейські педагогічні студії*: часопис. URL: <http://www.arpue.org/index.php/uk/>.

4. Хоменко О. Іншомовна підготовка як невід’ємний складник вищої освіти в умовах глобалізації та інформатизації суспільства. *Вища освіта України*. Вип. 2. 2012. С. 55–61.

5. Кузнецов А. Н. Совершенствование содержания профессионально ориентированной иноязычной подготовки студентов агроинженерных вузов: автореферат диссертации ... канд. пед. наук: 13.00.08, 13.00.02. Москва: ФГОУ ВПО «Московский государственный агроинженерный университет имени В.П. Горячкина», 2003. 21 с.

6. Покушалова Л. В., Серебрякова Л. Т. Обучение профессионально ориентированному языку в техническом вузе. *Молодой ученый*. Вып. 5. 2012. С. 305–307.

7. Леушина И. В. Вопросы подготовки кадров к иноязычной инженерной деятельности. *Информационные технологии в проектировании и производстве*. 2002. № 4. С. 89–91.

8. Полякова Т. Ю. Традиции и инновации в иноязычной подготовке инженера. *Высшее образование в России*. Вып. 10. 2008. С. 55–61.

9. Ефремова Е. Ф. Педагогические условия повышения эффективности иноязычной подготовки студентов медицинского вуза: диссертация кандидата педагогических наук: 13.00.08. Волгоградский государственный педагогический университет, Волгоград, 2009. 187 с.

10. Снеда Ю. Змістові компоненти іншомовної підготовки. *Лінгвістичні та методичні проблеми викладання іноземних мов у школі та ВНЗ*. Вип. 3. 2015. С. 207–210.

11. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок та ін. Київ: Ленвіт, 2005. 119 с.

12. Концепція розвитку англійської мови в університетах. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-koncepciyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v1-obov'yazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-prof-ilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi>.

Konotop O.

TARGET LEVEL OF FOREIGN LANGUAGE PRACTICAL TRAINING OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The purpose of the article is to determine the requirements for the target entrance and graduation levels in accordance with the preparation of students in the educational and professional program of the field of knowledge 01 Education / Pedagogy, specialty 013 Elementary education educational program 013.00.01. Educational level - first (bachelor).

Scientific novelty consists in the analysis of normative documents on the target entrance and graduation levels in accordance with the preparation of students in the educational and professional program of the field of knowledge 01 Education / Pedagogy, specialty 013 Elementary education educational program 013.00.01. Educational level - first (bachelor).

Conclusions. As a result of studying the current state of foreign language practical training of future primary school teachers, the following conclusions were drawn. Thus, as a result of the analysis, we have come to the conclusion that in the more than half of pedagogical educational institutions of Ukraine there is training of future teachers of secondary schools and this area is popular with future entrants. From this, the qualitative preparation of the future primary school teachers becomes paramount. The study of the documents and their analysis showed the lack of unification of the requirements and their reflection in the state documents regarding attainment of the entrance and final levels of English by future primary school teachers. We believe that in accordance with the preparation of students in the educational and professional program of knowledge 01 Education / Pedagogy, specialty 013 Elementary education educational program 013.00.01. Educational level - first (bachelor's), entrance level should be equal to B1, and graduation level - B2; admission to the master's degree - B2, and graduation - B2 +. Prospects for further research is in investigation of the real state of the level of foreign language practical training at the Bachelor's Degree in the non-language educational institutions of Ukraine - conducting appropriate testing.

Key words: foreign language practical training, future primary school teachers, Bachelor's Degree, Master's degree.

References

1. *The concept of development of teacher education*: Project, Ministry of Education and Science of Ukraine, available at: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorenyaproekt-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>.
2. *Rating of specialties by the number of applications submitted*, available at: <http://osvita.ua/consultations/bachelor/65128/>.
3. „Pedagogical Constitution of Europe”, *Journal of European Pedagogical Studies*, available at: <http://www.arpue.org/index.php/uk/>.
4. Khomenko, O. (2012), „Foreign language training as an integral component of higher education in the context of globalization and informatization of society”, *Vyshcha osvita Ukrainy*, No. 2.
5. Kuznetsov, A. N. (2003), *Improving the content of professionally oriented foreign language training for students of agricultural engineering universities*, Extended abstract of candidate’s thesis, FSEI HPE “Moscow State Agroengineering University named after V. P. Goryachkina”, Moscow.
6. Pokushalova, L. V., Serebryakova, L. T. (2012), „Teaching professionally oriented language at a technical university”, *Young scientist*, No. 5.
7. Leushina, I. V. (2002), „Issues of training personnel for foreign language engineering activities”, *Information technology in design and production*, No. 4.
8. Polyakova, T. Yu. (2008), „Traditions and innovations in the foreign language training of an engineer”, *Higher education in Russia*, No. 10.
9. Yefremova, Ye. F. (2009), *Pedagogical conditions for improving the effectiveness of foreign language training for students of a medical university*, *Candidate’s thesis*, Volgograd State Pedagogical University, Volgograd.
10. Snyeda, Yu. (2015), „Substantive components of foreign language training. Linguistic and methodological problems of teaching foreign languages at school and universities”, *Linhvistychni ta metodychni problemy vykladannya inozemnykh mov u shkoli ta VNZ*, No. 3.
11. Bakayeva, H. Ye., Borysenko, O. A., Zuyenok, I. I. ta in (2005), *English for Specific Purposes (EP) national curriculum for Ukrainian universities*, Kyiv.
12. *The concept of English language development in universities*, available at: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-koncepciyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v1-obovyazkova-umova-vstupuv2-vipusku-vikladannya-profilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi>.